

Βρυξέλλες, 28 Νοεμβρίου 2022
(OR. en)

15361/22

JEUN 180
SOC 655
EDUC 409
GENDER 195
DIGIT 225

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την προώθηση της διαγενεακής διάστασης στον τομέα της νεολαίας με σκοπό την προαγωγή του διαλόγου και της κοινωνικής συνοχής

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα ανωτέρω συμπεράσματα του Συμβουλίου, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) κατά τη σύνοδό του στις 28-29 Νοεμβρίου 2022.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την προώθηση της διαγενεακής διάστασης στον τομέα της νεολαίας με σκοπό την προαγωγή του διαλόγου και της κοινωνικής συνοχής

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ,
ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΟΤΙ:

1. Ο υπ' αριθ. 3 ευρωπαϊκός στόχος για τη νεολαία στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία, με τίτλο «Κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς», αποσκοπεί στη «διάθεση περισσότερων χώρων, ευκαιριών, πόρων και προγραμμάτων για την προαγωγή του διαλόγου¹ και της κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση των διακρίσεων και του διαχωρισμού» και ο υπ' αριθ. 4 ευρωπαϊκός στόχος για τη νεολαία με τίτλο «Πληροφορίες και εποικοδομητικός διάλογος» επιδιώκει να διασφαλίσει τη συμμετοχή των νέων σε συμμετοχικό και εποικοδομητικό διάλογο.
2. Η πρωτοβουλία του ευρωπαϊκού έτους Νεολαίας (2022), ενώ αξιοποιεί τις υφιστάμενες δυνατότητες σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, αναγνωρίζει την ανάγκη για ενδυνάμωση, σεβασμό και στήριξη των νέων, καθώς και για επικοινωνία μαζί τους, ώστε τα συμφέροντα και οι ανάγκες τους να λαμβάνονται δεόντως υπόψη στις πολιτικές δράσεις σε όλους τους τομείς πολιτικής². Η διαγενεακή διάσταση των πολιτικών για τη νεολαία αποδεικνύεται καθοριστική προκειμένου το ευρωπαϊκό έτος να επιτύχει τους στόχους του και ώστε η κληρονομιά που θα αφήσει να χαρακτηρίζεται από κοινωνική συνοχή.

¹ Για τους σκοπούς των παρόντων συμπερασμάτων του Συμβουλίου, ως «διάλογος» νοείται ο «διαγενεακός διάλογος».

² Απόφαση (ΕΕ) 2021/2316 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος Νεολαίας (2022), ΕΕ L 462/1.

3. Η εργασία στον τομέα της νεολαίας έχει, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα να συμβάλλει στη συμμετοχή νέων με διαφορετικό υπόβαθρο και συνθήκες διαβίωσης, συμπεριλαμβανομένων όσων διαθέτουν λιγότερες ευκαιρίες, σε διάφορα είδη διαγενεακών έργων και δραστηριοτήτων, και μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο μέσο για την προαγωγή του διαγενεακού διαλόγου, της διαγενεακής αλληλεγγύης και της διαγενεακής ισοτιμίας, καθώς και για την οικοδόμηση θετικών σχέσεων μεταξύ ανθρώπων διαφορετικών γενεών.
4. Τα συμβούλια νεολαίας, οι οργανώσεις νέων, διάφορες δομές εργασίας στον τομέα της νεολαίας, τα δίκτυα νεολαίας και οι άτυπες ομάδες νέων μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην προαγωγή του διαλόγου, της ισοτιμίας και της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών. Χάρη στην εμπειρογνωμοσύνη³ και την τεχνογνωσία της νεολαίας στο πλαίσιο τους επιτρέπουν τον πειραματισμό και συμβάλλουν στην εξεύρεση καινοτόμων λύσεων και τρόπων διαγενεακής συνεργασίας.
5. Με αφορμή την πανδημία COVID-19 και τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας — ο οποίος προκάλεσε άνευ προηγουμένου εισροή ουκρανών προσφύγων στην Ευρώπη το 2022 — αναδείχθηκε ο καίριος ρόλος των εθελοντών όλων των ηλικιών για τις κοινωνίες, καθώς προάγουν την ανθεκτικότητά τους έναντι καταστάσεων κρίσης. Οι νέοι που προσέφεραν εθελοντική εργασία στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της πανδημίας και μετά την εισροή των προσφύγων απέδειξαν το δυναμικό που έχουν σε ό,τι αφορά την προαγωγή της διαγενεακής αλληλεγγύης και τη δημιουργία διαγενεακών δεσμών μεταξύ της δικής τους και άλλων ηλικιακών ομάδων⁴.
6. Ο διαγενεακός εθελοντισμός φέρνει σε επαφή νέους και ανθρώπους της τρίτης ηλικίας στο πλαίσιο χρήσιμων και αμοιβαία επωφελών δραστηριοτήτων, προγραμμάτων και έργων που προωθούν την αλληλεγγύη, τη βαθύτερη κατανόηση και τον σεβασμό μεταξύ των γενεών, και συμβάλλει στην οικοδόμηση συνεκτικότερων κοινοτήτων.

³ Ως εμπειρογνωμοσύνη της νεολαίας νοείται η γνώση των νέων όσον αφορά το τι έχουν δει να αποδίδει και να λειτουργεί καλά.

⁴ Απαντήσεις των κρατών μελών σε περιοδικά επικαιροποιούμενα ερωτηματολόγια σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη στον τομέα της εκπαίδευσης και της νεολαίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 υπό τις Προεδρίες της Κροατίας, της Γερμανίας, της Πορτογαλίας και της Σλοβενίας.

7. Το ψηφιακό χάσμα είναι έκφραση της εμμένουσας ανισότητας όσον αφορά την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την παροχή πρόσβασης σε νέες τεχνολογίες. Η Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής σχετικά με τη γήρανση αναγνωρίζει ότι η επένδυση στις ψηφιακές δεξιότητες, στην ανάπτυξη της κοινότητας και στη διαγενεακή συνοχή μπορεί να αποτρέψει την επιδείνωση της ψυχικής υγείας και ευημερίας και να μειώσει τις ανισότητες⁵. Οι νεότεροι μπορούν να αναλάβουν ηγετικό ρόλο στη μεταφορά ψηφιακών δεξιοτήτων και γνώσεων και να συμβάλουν στη οικοδόμηση ενός ισχυρού αισθήματος διαγενεακής σύνδεσης με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας⁶.
8. Ενωσιακά προγράμματα και πρωτοβουλίες όπως το Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (European Solidarity Corps), ο Διάλογος της ΕΕ για τη Νεολαία, το ευρωπαϊκό έτος Νεολαίας (2022), η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, το Νέο Ευρωπαϊκό Μπαουχάους, καθώς και τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), περιλαμβανομένων της πρωτοβουλίας ALMA (από τα αρχικά των λέξεων Aim, Learn, Master, Achieve, δηλαδή στοχεύω, μαθαίνω, κατακτώ, επιτυγχάνω) —στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+— και του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (NextGenerationEU), μπορούν να γίνουν ισχυρά εργαλεία για την προώθηση του διαγενεακού διαλόγου και την ενθάρρυνση της διαγενεακής αλληλεγγύης στον τομέα της νεολαίας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα έργα που βασίζονται σε δραστηριότητες εθελοντισμού και αλληλεγγύης αποτελούν τρανή απόδειξη της προσήλωσης των νέων στην ενεργό συμμετοχή τους στον διαγενεακό διάλογο και στην αλληλεγγύη, μεταξύ άλλων.

⁵ Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής σχετικά με τη γήρανση: Προώθηση της αλληλεγγύης και της υπευθυνότητας μεταξύ των γενεών COM(2021) 50 final, ΕΕ C 50, της 27.1.2021, σ. 21.

⁶ EURACTIV, ειδική έκθεση, Golden years: Opportunities for Europe's ageing population, (Τα χρυσά χρόνια: Ευκαιρίες για τον γηράσκοντα πληθυσμό της Ευρώπης), 22 Ιουνίου 2022, με παραπομπή στην έκθεση της εταιρίας Edwards Lifesciences με τίτλο «Unifying Generations: Building the Pathway to Intergenerational Solidarity» (Ενοποίηση των γενεών: Ανοίγοντας τον δρόμο για τη διαγενεακή αλληλεγγύη), 21 Ιουνίου 2022.

9. Η προώθηση της διαγενεακής ισοτιμίας μέσω των πολιτικών για νεολαία⁷ σε όλα τα επίπεδα έχει καίρια σημασία, ιδίως στις αγροτικές, απομακρυσμένες, περιφερειακές, λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές. Πολλές από αυτές τις κοινότητες αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις λόγω της συρρίκνωσης του ποσοστού των νεότερων γενεών σε διάφορα κράτη μέλη⁸ και της «διαρροής εγκεφάλων». Για να εξασφαλιστεί η συνοχή είναι, επομένως, ζωτικής σημασίας να δοθεί μεγαλύτερη προτεραιότητα στη διαγενεακή ισοτιμία μέσω της διαμόρφωσης υποστηρικτικών πολιτικών για τη νεολαία⁹.
10. Κατά τη ενίσχυση της διαγενεακής διάστασης στις πολιτικές για τη νεολαία και στην παροχή εργασίας στον τομέα της νεολαίας, είναι αναγκαίο να εξασφαλίζεται η ισότητα των φύλων¹⁰. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται να καταβάλλονται προσπάθειες όχι μόνο από τις κυβερνήσεις, αλλά και από την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων νέων, των στελεχών της νεολαίας, των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, των μέσων ενημέρωσης και του ιδιωτικού τομέα.
11. Ο διάλογος της ΕΕ για τη νεολαία, που είναι ο μεγαλύτερος συμμετοχικός μηχανισμός για τη νεολαία στην ΕΕ, καθώς και το σύστημα συνδιαχείρισης του Συμβουλίου της Ευρώπης συνιστούν χώρους όπου ο διαγενεακός διάλογος γίνεται αντιληπτός ως διαδικασία που δίνει σε άτομα διαφορετικών ηλικιών περιθώριο για κοινό προβληματισμό και συμπαραγωγή. Κατά τη διάσκεψη της ΕΕ για τη νεολαία που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα στις 11-13 Ιουλίου 2022, οι νέοι εξέφρασαν την άποψη ότι ο διαγενεακός διάλογος δεν πρέπει να αντικαταστήσει τον άμεσο διάλογο για τη νεολαία που διεξάγεται με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, αλλά ότι πρέπει να πραγματοποιείται παράλληλα.

⁷ Ως πολιτικές για τη νεολαία νοούνται οι πολιτικές που επηρεάζουν τη ζωή των νέων, οι οποίες έχουν ως βασική συνιστώσα τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των νέων και των ευκαιριών που τους προσφέρονται, καθώς και τη στήριξη των ίσων δυνατοτήτων συμμετοχής τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή.

⁸ Ενημερωτικό σημείωμα πολιτικής της ΟΕΕ/ΗΕ για τη γήρανση αριθ. 18, Μάρτιος 2017.

⁹ Οι υποστηρικτικές πολιτικές για τη νεολαία βασίζονται στην αξιολόγηση των αναγκών των νέων και καλύπτουν διάφορες πτυχές των δημόσιων πολιτικών οι οποίες δεν καλύπτονται από γενικότερα έγγραφα πολιτικής, όπως η ευεξία, η ψυχική υγεία, η στέγαση, η πρόσβαση σε υποδομές ή υπηρεσίες κ.λπ.).

¹⁰ Η στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025 παρέχει ένα πλαίσιο για τις εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα της ισότητας των φύλων και καθορίζει τους στόχους πολιτικής και τις βασικές δράσεις για την περίοδο 2020-2025. Ανακοίνωση της Επιτροπής, COM(2020) 152 final.

ΕΚΤΙΜΟΥΝ ΟΤΙ:

12. Είναι σημαντικό να προαχθεί ο διάλογος τόσο μεταξύ των νέων όσο και μεταξύ αυτών και των μεγαλύτερων γενεών. Τα οφέλη της συγκέντρωσης της πείρας και των ικανοτήτων των διαφόρων γενεών είναι σημαντικά και συμβάλλουν στην οικοδόμηση ειρηνικών και συνεκτικών κοινωνιών με βάση τον αμοιβαίο σεβασμό, την ενσυναίσθηση, την αλληλεγγύη και την κατανόηση των αναγκών όλων των ηλικιακών ομάδων.
13. Η συμμετοχή των νέων στον διαγενεακό διάλογο και σε διαγενεακά έργα αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων εθελοντισμού, τους επιτρέπει να αποκτήσουν εγκάρσιες ικανότητες και κοινωνικές δεξιότητες, τις οποίες μπορούν να εφαρμόσουν και σε άλλους τομείς της ζωής τους. Η ενεργός συμμετοχή διαφόρων γενεών στον διαγενεακό διάλογο συμβάλλει στην ανάπτυξη διαπροσωπικών δεξιοτήτων και αμοιβαίας προσαρμοστικότητας, καθώς και στην οικοδόμηση της ανθεκτικότητας και ευημερίας της κοινωνίας μέσω της κοινωνικής δραστηριοποίησης, της καλλιέργειας κοινωνικών επαφών και της πρόληψης της κοινωνικής απομόνωσης.
14. Η προώθηση της διαγενεακής ισοτιμίας μέσω μιας ολιστικής και μακρόπνοης προσέγγισης για την ανάπτυξη πολιτικών για τη νεολαία συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, υποστηριζόμενοι από ερευνητές, εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, οργανώσεις νέων, άλλους επαγγελματίες¹¹ και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, θα πρέπει να επιδείξουν ισχυρή πολιτική δέσμευση προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις ανισότητες τόσο εντός όσο και μεταξύ των διαφόρων γενεών, καθώς και τις διαγενεακές προκλήσεις. Θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε υφιστάμενα εθνικά ή ευρωπαϊκά δεδομένα και στοιχεία κατά ηλικία, τα οποία να αποτυπώνουν τις ανισότητες μεταξύ νέων με διαφορετικό υπόβαθρο και συνθήκες διαβίωσης και μεταξύ ηλικιακών ομάδων.

¹¹ Για τους σκοπούς των παρόντων συμπερασμάτων του Συμβουλίου, ως «άλλος επαγγελματίας» νοείται πρόσωπο, το οποίο θεωρείται συνήθως — ανάλογα με το εθνικό πλαίσιο — μέντορας, εκπαιδευτικός, ακαδημαϊκός, δάσκαλος ή εκπαιδευτής, ο οποίος παρέχει εκπαίδευση ή κατάρτιση σε υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, εθελοντές και μη εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας με στόχο να τους βοηθήσουν να αποκτήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για τη θέση ή τις δραστηριότητές τους.

15. Υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οργανώσεις νέων, περιλαμβανομένων των τοπικών συμβουλίων νεολαίας, των νέων, εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, των στελεχών της νεολαίας, των εκπαιδευτικών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων, θα πρέπει να εξετάζουν, κατά περίπτωση, πρόσθετα μέτρα και καινοτόμες προσεγγίσεις που μπορούν να φέρουν τους νέους κοντά με άλλες ηλικιακές ομάδες στο πλαίσιο διαδικασιών λήψης αποφάσεων.
16. Η ανομοιογένεια των γενεών, όσον αφορά τα διαφορετικά ατομικά και ομαδικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένων των πνευματικών και σωματικών ικανοτήτων, των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών και των ταυτοτήτων τους, πρέπει να γίνεται σεβαστή, ώστε όλες οι γενιές να έχουν ίσες ευκαιρίες για πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή σε διαγενεακό διάλογο σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν την προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική τους ζωή.
17. Είναι σημαντικό να υποστηριχθεί η προώθηση και εφαρμογή της διαγενεακής διάστασης στο έργο όσων εργάζονται επ' αμοιβή ή εθελοντικά στον τομέα της νεολαίας. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση όσων εργάζονται επ' αμοιβή ή εθελοντικά στον τομέα της νεολαίας όσον αφορά τη διαγενεακή διάσταση θα πρέπει να προσαρμοστούν, κατά περίπτωση, ώστε να προωθούν τη διαγενεακή αλληλεγγύη και την ισοτιμία στην παροχή εργασίας στον τομέα της νεολαίας και στις δραστηριότητες εθελοντισμού.
18. Θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα για συμμετοχή ερευνητών στην ανάπτυξη μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών μέτρων για την προώθηση της διαγενεακής αλληλεγγύης και δικαιοσύνης, για παράδειγμα μέσω της παροχής δεικτών διαγενεακής ισοτιμίας ή μέσω περιοδικών ερευνητικών δημοσιεύσεων που εξετάζουν τη διαγενεακή ισοτιμία.

19. Καινοτόμες πρωτοβουλίες διαγενεακού διαλόγου για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων μπορούν λειτουργήσουν ενθαρρυντικά προς τους νέους Ευρωπαίους, ώστε να υποστηρίξουν τη συμμετοχή των συνομηλίκων τους και της τρίτης ηλικίας στην ψηφιακή μετάβαση. Οι πρωτοβουλίες αυτές, που αποσκοπούν στην ενδυνάμωση των κοινοτήτων όσον αφορά την ενίσχυση των δεξιοτήτων ψηφιακού γραμματισμού τους, μπορούν να απαλύνουν τη μοναξιά των μελών της κοινότητας, να συμβάλουν στην ευημερία τους, να ενισχύσουν την κοινωνική τους ένταξη και, ως εκ τούτου, να συμβάλουν στην οικοδόμηση συνεκτικών κοινοτήτων.
20. Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως αναφέρεται στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ, και η ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής της διάστασης, συνεπάγονται την ενεργό συμμετοχή των πολιτών όλων των ηλικιών στην οικοδόμηση ασφαλών, πολυδεκτικών και συνεκτικών κοινοτήτων. Η αναγνώριση από την κοινωνία των διαφορετικών αναγκών και ευθυνών που έχουν οι διάφορες ηλικιακές ομάδες μπορεί να ενισχυθεί μέσω εκδηλώσεων και εθελοντικών δραστηριοτήτων που φέρνουν σε επαφή εκπροσώπους διαφόρων ηλικιακών ομάδων, ώστε να δοθεί στις νεότερες και στις μεγαλύτερες γενιές η ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν και να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με θέματα σχετικά με τη βιώσιμη Ευρώπη.
21. Η κατανόηση της διαφορετικότητας των γενεών είναι καίρια για την οικοδόμηση ικανοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη υγιών διαγενεακών σχέσεων και κοινωνικής συνοχής. Προκειμένου να προωθηθεί ο διάλογος μεταξύ των νεότερων και των μεγαλύτερων γενεών, θα πρέπει να δίνεται και στα παιδιά η δυνατότητα συμμετοχής σε διαγενεακό διάλογο, έτσι ώστε να βιώνουν από νεαρή ηλικία την κοινή εμπειρία του εποικοδομητικού διαλόγου, καλλιεργώντας παράλληλα τον αμοιβαίο σεβασμό και την ενσυναίσθηση.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΤΑ ΕΝΔΕΔΕΙΓΜΕΝΑ ΕΠΙΠΕΔΑ:

22. Να ευαισθητοποιήσουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σχετικά με ζητήματα διαγενεακής ισοτιμίας και να τους παράσχουν τα στοιχεία, τις πληροφορίες, τα δεδομένα και τους άλλους σχετικούς πόρους που απαιτούνται για να ενισχυθεί η διηλίκιακή ισότητα στη χάραξη πολιτικής.
23. Να εξετάσουν τη δυνατότητα να συμπεριλάβουν στις στρατηγικές και τις πολιτικές για τη νεολαία, όπου ενδείκνυται, στόχους και μέτρα που να αποτυπώνουν τη διαγενεακή διάσταση. Οι εν λόγω στόχοι και τα μέτρα θα πρέπει να αναπτυχθούν με βάση γνώσεις, στοιχεία και ορθές πρακτικές, και κατόπιν διαβούλευσης με πολύμορφες ομάδες νέων, τις οργανώσεις εκπροσώπησής τους και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, ώστε τα αποτελέσματα πολιτικής που θα επιτευχθούν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και να μην εισάγουν διακρίσεις.
24. Να προωθήσουν και να υποστηρίξουν —σε στενή συνεργασία με τις οργανώσεις νέων, τα συμβούλια νεολαίας και τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές και κοινότητες— τις διαβουλεύσεις με τους νέους και την ενεργό και ουσιαστική συμμετοχή τους στην ανάπτυξη, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της διαγενεακής διάστασης όλων των πολιτικών για τη νεολαία.
25. Να υποστηρίξουν τη δημιουργία ευκαιριών και προσβάσιμων χώρων όπου οι νέοι να μπορούν να συμμετέχουν σε ουσιαστικό διαγενεακό διάλογο στο πλαίσιο των δημόσιων διαδικασιών λήψης αποφάσεων σε όλους τους τομείς πολιτικής που επηρεάζουν τη ζωή και την ευημερία τους, με την εφαρμογή στοχευμένων μέτρων που να επιτρέπουν τη συμμετοχή, ιδίως, νέων που στερούνται ευκαιριών και υποεκπροσωπούμενων ομάδων νέων.
26. Να αναζητήσουν τρόπους για να δημιουργήσουν χώρους όπου θα μπορούσαν να έρθουν σε επαφή υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, ερευνητές, εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας και νέοι άνθρωποι, με σκοπό την ανάπτυξη εργαλείων διαγενεακού διαλόγου, όπως δέσμες εργαλείων διαγενεακού διαλόγου, και να διευκολύνουν την ισότιμη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με το πώς οι ευκαιρίες διαγενεακού διαλόγου μπορούν να συμβάλουν ώστε να ακουστεί η φωνή των νέων.

27. Να στηρίζουν την εκπόνηση και εφαρμογή στρατηγικών οικοδόμησης ικανοτήτων για τους νέους και τις οργανώσεις τους, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρουν το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης και το πρόγραμμα Erasmus +, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη του εθελοντισμού σε επίπεδο κοινότητας, δημιουργώντας εταιρικές σχέσεις που αντικατοπτρίζουν την πολυμορφία ολόκληρης της κοινότητας και τις ανάγκες των διαφόρων γενεών.
28. Να εξετάσουν ποιες δυνατότητες υπάρχουν ώστε τα υφιστάμενα βασιζόμενα στις ικανότητες πλαίσια¹² τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, μάθησης και κατάρτισης όσον αφορά την εργασία στον τομέα της νεολαίας να συμβάλουν ώστε να αποτυπώνεται στις εν λόγω δραστηριότητες η διαγενεακή διάσταση.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΕΠΙΠΕΔΑ, ΤΗΡΟΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

29. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσουν υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές, δέσμες εργαλείων¹³ και μηχανισμούς, όπως οι ομάδες πολιτών¹⁴, για να υποστηρίξουν την ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας στις τομεακές πολιτικές ενισχύοντας έτσι τη συνοχή των πολιτικών, ώστε οι πολιτικές και υπηρεσίες που εκπονούνται να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των νέων.

¹² Συμβούλιο της Ευρώπης, Recommendation CM/Rec(2017)4 of the Committee of Ministers to member States on youth work (Σύσταση CM/Rec(2017)4 της Επιτροπής υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την εργασία στον τομέα της νεολαίας).

¹³ ΟΟΣΑ (2020), Governance for Youth, Trust and Intergenerational Justice: Fit for All Generations? (Διακυβέρνηση για τη νεολαία, εμπιστοσύνη και διαγενεακή δικαιοσύνη: Ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων των γενεών;), Ανασκοπήσεις του ΟΟΣΑ σχετικά με τη δημόσια διακυβέρνηση, Εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι, ή ΟΗΕ, Στρατηγική για τη νεολαία – Νεολαία 2030: Εργαζόμαστε με τη νεολαία για την νεολαία.

¹⁴ COM(2022) 404 final: Οι ομάδες πολιτών επιτρέπουν στους πολίτες να εξετάζουν από κοινού θέματα που τους αφορούν. Για παράδειγμα, οι ομάδες ευρωπαίων πολιτών συνιστούσαν βασικό στοιχείο της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης. Όπως συνέβη και στη Διάσκεψη αυτή, οι συμμετέχοντες πρέπει να επιλέγονται τυχαία. Ωστόσο, πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζουν την πολυμορφία και τη δημογραφική σύσταση της Ευρώπης. Οι νέοι θα πρέπει να αποτελούν το ένα τρίτο των συμμετεχόντων. Κατά περίπτωση, θα ενσωματώνεται στην εκτίμηση επιπτώσεων μια «έκθεση πολιτών», στην οποία θα συνοψίζονται τα αποτελέσματα αυτών των συμμετοχικών και διαβουλευτικών διαδικασιών. Όταν όλοι οι συμμετέχοντες είναι νέοι, η διαδικασία θα αποκαλείται «αξιολόγηση του αντικτύπου από τη σκοπιά της νεολαίας». Η πρώτη από αυτές τις καινούριες ομάδες πολιτών θα δρομολογηθεί στο πλαίσιο της ομιλίας για την κατάσταση της Ένωσης το 2022.

30. Να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν υφιστάμενους συμμετοχικούς μηχανισμούς και πλατφόρμες, όπως οι συνεδριάσεις προσομοίωσης των κοινοβουλίων νέων και ο πολιτικός διάλογος με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να προωθήσουν σε όλα τα επίπεδα τον διαγενεακό διάλογο μεταξύ νέων ανθρώπων και ενδιαφερόμενων μερών που έχουν την εξουσία να λαμβάνουν αποφάσεις.
31. Να χρησιμοποιούν υφιστάμενα δίκτυα και εργαλεία, όπως το Eurodesk και η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας, για να προωθούν φιλικές προς τον χρήστη πληροφορίες για διάφορες δυνατότητες που προσφέρει η ΕΕ για την ανάπτυξη και την υλοποίηση έργων και πρωτοβουλιών που υποστηρίζουν τον διαγενεακό διάλογο, τη διαγενεακή αλληλεγγύη και τη διαγενεακή ισοτιμία.
32. Να διευκολύνουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών σχετικά με την κοινή συμμετοχή νέων και μεγαλύτερης ηλικίας πολιτών σε δραστηριότητες αλληλεγγύης, καθώς και τον κοινοτικό σχεδιασμό —όπως αναπτύσσεται στο πλαίσιο προγραμμάτων όπως το Erasmus + και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης— και τη διά βίου μάθηση μέσω υφιστάμενων εργαλείων και πλατφορμών της ΕΕ, προκειμένου να τονωθεί η κοινωνική συνοχή στις τοπικές κοινότητες.
33. Να διοργανώσουν δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης, όπως σεμινάρια, δραστηριότητες αλληλοδιδασχής μεταξύ ομοτίμων ή άλλες σχετικές μορφές συνεργασίας ανάμεσα σε ενδιαφερόμενους από διάφορους τομείς πολιτικής, νέους και οργανώσεις νέων με αντικείμενο την προαγωγή του διαγενεακού διαλόγου, της διαγενεακής αλληλεγγύης και της διαγενεακής ισοτιμίας.
34. Στο πλαίσιο του υφιστάμενου δημοσιονομικού πλαισίου και των υφιστάμενων προγραμμάτων, να υποστηρίζουν και, όπου είναι δυνατόν, να εξετάσουν τη δημιουργία χώρων και πρωτοβουλιών για τους νέους. Με σκοπό την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, να δώσουν στους νέους τη δυνατότητα να αναπτυχθούν και να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που προάγουν τον διαγενεακό διάλογο.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

35. Να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ της πολιτικής για τη νεολαία και άλλων πολιτικών και προγραμμάτων που σχετίζονται με τους νέους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία, καθώς και οι ευρωπαϊκοί στόχοι για τη νεολαία αριθ. 3 («Κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς»), και αριθ. 4 («Πληροφορίες και εποικοδομητικός διάλογος»), δεδομένου ότι οι επιμέρους στόχοι του τελευταίου περιλαμβάνουν τον διάλογο και την κοινωνική συνοχή, καθώς και τη συμμετοχή σε ειρηνικό διάλογο, βασιζόμενο στον σεβασμό.
36. Να τονίσει τον ρόλο του συντονιστή της ΕΕ για τη νεολαία στον τομέα της ευαισθητοποίησης όσον αφορά την ανάγκη να συνεκτιμώνται τα διαγενεακά ζητήματα σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής.
37. Να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών ανάμεσα στα κράτη μέλη σχετικά με την προαγωγή του διαγενεακού διαλόγου και της διαγενεακής αλληλεγγύης μέσω της χρήσης της Ευρωπαϊκής Δικτυακής Πύλης της Νεολαίας, της πλατφόρμας Youth Wiki, καθώς και προγραμμάτων και πρωτοβουλιών της ΕΕ όπως το Erasmus +, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, η Δημιουργική Ευρώπη και το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

ΚΑΛΟΥΝ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ:

38. Να προωθήσουν την ευρωπαϊκή ημέρα Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών, η οποία εορτάζεται από το 2009 στις 29 Απριλίου κάθε χρόνο και αποτελεί μια καλή αφορμή για να ανανεώνει η Ένωση τη δέσμευσή της για ενίσχυση της αλληλεγγύης και της συνεργασίας μεταξύ των γενεών με στόχο την προαγωγή μιας δίκαιης και βιώσιμης κοινωνίας.¹⁵
39. Να ενθαρρύνουν τον διαγενεακό διάλογο προκειμένου να καταπολεμήσουν τις διακρίσεις λόγω ηλικίας και τον ηλικιακό ρατσισμό, φέρνοντας σε επαφή διάφορες ηλικιακές ομάδες και παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να γνωριστούν καλύτερα, καθώς και να αλληλοδιδάσκονται και να συνεργάζονται στην καθημερινή τους ζωή.
40. Να καταβάλουν κοινές προσπάθειες για να υλοποιήσουν τον ευρωπαϊκό στόχο για τη νεολαία αριθ. 4, μέσω της συμμετοχής διαφορετικών γενεών σε κοινές δραστηριότητες, οι οποίες να αποσκοπούν στη συμπερίληψη των τοπικών κοινοτήτων στην καταπολέμηση στοχευμένων εκστρατειών παραπληροφόρησης και προπαγάνδας. Κατά περίπτωση, πρέπει να υποβληθούν σε αξιολόγηση προγράμματα γραμματισμού στον τομέα των μέσων επικοινωνίας που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της κοινωνίας απέναντι σε στοχευμένες εκστρατείες παραπληροφόρησης και εσφαλμένης πληροφόρησης, καθώς και να εξεταστεί η επέκτασή τους τόσο στην τυπική εκπαίδευση όσο και σε μη τυπικά περιβάλλοντα μάθησης. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο πλαίσιο εκστρατειών παραπληροφόρησης και εσφαλμένης πληροφόρησης σε καταστάσεις κρίσης, όπως συνέβη στην περίπτωση της πανδημίας COVID-19 και στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας το 2022.

¹⁵ Απόφαση αριθ. 940/2011/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2011 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών (2012) ΕΕ L 246/5 της 23.9.2011.

α) ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Κατά την έγκριση των παρόντων συμπερασμάτων, το Συμβούλιο και οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντες στο πλαίσιο του Συμβουλίου, έλαβαν υπόψη τα ακόλουθα έγγραφα:

- Σύσταση του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2022 σχετικά με την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, EE C 157 της 11.4.2022, σ. 1.
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου — Ενίσχυση της δέσμευσης των νέων, ως παραγόντων αλλαγής, υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, EE C 159 της 12.4.2022, σ. 9.
- Απόφαση (ΕΕ) 2021/2316 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος Νεολαίας (2022), EE L 462 της 28.12.2021, σ. 1.
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με τη διαφύλαξη και τη δημιουργία χώρων της κοινωνίας των πολιτών για τους νέους προκειμένου να διευκολύνουν την ουσιαστική συμμετοχή των νέων, EE C 501I της 13.12.2021, σ. 19.
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, με θέμα την ενίσχυση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης κατά την προώθηση της συμμετοχής των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, EE C 241 της 21.6.2021, σ. 3.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πράσινη Βίβλος για τη γήρανση: Προώθηση της αλληλεγγύης και της υπευθυνότητας μεταξύ των γενεών, COM(2021) 50 final.
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ενσωμάτωση της διάστασης της γήρανσης στις δημόσιες πολιτικές, ST 6976/21.

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την ενίσχυση της δημοκρατικής συνείδησης και της δημοκρατικής συμμετοχής των νέων στην Ευρώπη, EE C 415 της 1.12.2020, σ. 16.
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με περισσότερες ευκαιρίες για νέους σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, EE C 193 της 9.6.2020, σ. 3.
- Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, για τη θέσπιση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την οργάνωση του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία – Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027, EE C 189 της 5.6.2019, σ. 1.
- Ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας: Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027, EE C 456, (2018).
- Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών (2012), EE L 246 της 23.9.2011, σ. 5.
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους — Αισθητική, βιωσιμότητα, συμπεριληπτικότητα COM(2021) 573 final.
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, COM(2021) 142 final.

- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Εξωτερικών Σχέσεων, ενημερωτικό σημείωμα πολιτικής, Σεπτέμβριος 2021, Europe's invisible divides: How covid-19 is polarising European politics (Τα αόρατα χάσματα της Ευρώπης: Πώς η COVID-19 προκαλεί πόλωση στην ευρωπαϊκή πολιτική).
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Μια Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025, COM(2020) 152.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Mapping study on the intergenerational dimension of sport: final report to the European Commission (Χαρτογραφική μελέτη σχετικά με τη διεθνή διάσταση του αθλητισμού: τελική έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή), Υπηρεσία Εκδόσεων, 2020.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, The European Pillar of Social Rights Action Plan (Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων).
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, The European Pillar of Social Rights in 20 principles (Οι 20 αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων).
- ΟΟΣΑ, Recommendation of the Council on Creating Better Opportunities for Young People (Σύσταση του Συμβουλίου για τη δημιουργία καλύτερων ευκαιριών για τους νέους), OECD/LEGAL/0474, 10.06.2022.

- Έκθεση του ΟΟΣΑ με τίτλο «Governance for Youth, Trust and Intergenerational Justice: Fit for All Generations?» (Διακυβέρνηση για τη νεολαία, εμπιστοσύνη και διαγενεακή δικαιοσύνη: Ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων των γενεών;), 22.11.2020.
- Έκθεση του ΟΟΣΑ με τίτλο «Youth and Covid-19: Response, Recovery and Resilience» (Νεολαία και Covid-19: Αντιμετώπιση, ανάκαμψη και ανθεκτικότητα), 11.06.2020.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Better Regulation Guidelines, (Κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας), SWD(2021) 305 final της 3.11.2021.
- Ηνωμένα Έθνη, Στρατηγική για τη νεολαία – Νεολαία 2030: Εργαζόμαστε με τη νεολαία για την νεολαία.
- Deležan Tomaž, Derailing modern democracies: the case of youth absence from an intergenerational perspective (Εκτροχιάζοντας τις σύγχρονες δημοκρατίες: Η περίπτωση της απουσίας των νέων από μια διαγενεακή προοπτική), Annales, 2018.
- Deležan Tomaž, Intergenerational dialogue for democracy (Διαγενεακός διάλογος για τη δημοκρατία). Έγγραφο προβληματισμού του International IDEA 1/2017.
- Επιστολή των Γονέων για το μέλλον στην Ευρώπη προς τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, 12 Ιουνίου 2020.

β) ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΝΤΩΝ
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

«Προώθηση της διαγενεακής διάστασης στη χάραξη πολιτικής για τη νεολαία και στην παροχή εργασίας στον τομέα της νεολαίας»: προώθηση του διαγενεακού διαλόγου, της διαγενεακής αλληλεγγύης και της διαγενεακής δικαιοσύνης/ισοτιμίας στον τομέα της νεολαίας στο πλαίσιο της εντολής της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία για την περίοδο 2019–2027 μέσω:

- καινοτόμων διατομεακών πολιτικών για τη νεολαία (για παράδειγμα, με την καθιέρωση της διαγενεακής διάστασης ως μίας από τις οριζόντιες προτεραιότητες, τους πυλώνες ή τους στρατηγικούς ή επιχειρησιακούς στόχους στα έγγραφα πολιτικής για τη νεολαία), οι οποίες προάγουν τον διάλογο στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ώστε να μπορούν οι νέοι να συμμετέχουν ισότιμα στις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους και, ως εκ τούτου, προωθούν την ηλικιακή ποικιλομορφία και την διηλικιακή ισοτιμία στον δημόσιο βίο σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
- του εμπλουτισμού της παροχής εργασίας στον τομέα της νεολαίας με την ενσωμάτωση της διαγενεακής αλληλεγγύης και του διαγενεακού διαλόγου στις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους και στις δραστηριότητες εθελοντισμού.

«Διαγενεακός διάλογος»: διαδραστικός και ασφαλής συμμετοχικός χώρος ή ευκαιρία που φέρνει σε επαφή τις νεότερες και τις μεγαλύτερες γενιές με σκοπό τη δημιουργία κοινής γνώσης και συλλογικής πείρας. Μπορεί να διεξαχθεί μέσω διαφόρων μηχανισμών (π.χ. ερευνών, συνεδριάσεων, συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης, ομάδων πολιτών, φόρουμ ή γνωμοδοτικών συμβουλίων), και αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλών επιπέδων ενημέρωσης του πολίτη, από κοινού λήψης αποφάσεων και ενσωμάτωσης της διαγενεακής ισοτιμίας και των αρχών της δικαιοσύνης σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης.

«Διαγενεακή ισότητα»: παροχή του ίδιου επιπέδου ευκαιριών και συνδρομής σε όλες τις ηλικιακές ομάδες της κοινωνίας. Εξασφαλίζει ίδια δικαιώματα και ευθύνες για όλες οι ηλικιακές ομάδες.

«Διαγενεακή ισοτιμία»: αναγνώριση του γεγονότος ότι οι ανάγκες διαφορετικών ηλικιακών ομάδων είναι διαφορετικές και ότι πρέπει να γίνονται προσαρμογές στις ανισορροπίες.

Η διαδικασία είναι συνεχής και απαιτεί τον εντοπισμό και την υπέρβαση των εσκεμμένων και μη φραγμών που προκύπτουν από προκαταλήψεις ή συστημικές δομές. Ισοτιμία σημαίνει να παρέχονται διάφορα επίπεδα στήριξης και συνδρομής ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες ή ικανότητες των διάφορων ηλικιακών ομάδων. Λαμβάνεται μέριμνα ώστε όλες οι ηλικιακές ομάδες να έχουν στη διάθεσή τους τους πόρους που χρειάζονται για να έχουν πρόσβαση στις ίδιες ευκαιρίες.

«Διαγενεακή δικαιοσύνη»: αίσθημα δικαίου μεταξύ των γενεών με βάση την αντίληψη ότι η επιδίωξη της ευημερίας από τη σημερινή γενιά δεν θα πρέπει να μειώνει τις ευκαιρίες καλής και αξιοπρεπούς διαβίωσης των επόμενων γενεών (Ηνωμένα Έθνη, 2013¹⁶). Στο πλαίσιο των παρόντων συμπερασμάτων του Συμβουλίου, η διαγενεακή δικαιοσύνη αναφέρεται στις σχέσεις μεταξύ σύγχρονων γενεών, δηλαδή μεταξύ των νεότερων και των μεγαλύτερων γενεών.

Η «διαγενεακή αλληλεγγύη» αφορά την αμοιβαία στήριξη και συνεργασία μεταξύ διάφορων ηλικιακών ομάδων, ώστε να επιτευχθεί μια κοινωνία στην οποία άνθρωποι όλων των ηλικιών έχουν τον ρόλο τους σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ικανότητές τους και επωφελούνται σε ισότιμη βάση από την οικονομική και κοινωνική πρόοδο της κοινότητάς τους.

¹⁶ Ηνωμένα Έθνη, Intergenerational solidarity and the needs of future generations (Διαγενεακή αλληλεγγύη και οι ανάγκες των μελλοντικών γενεών), Έκθεση του Γενικού Γραμματέα, A/68/322, 2013.

γ) ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ 9ου ΚΥΚΛΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ:

Η φάση διαβούλευσης του 9ου κύκλου του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία (ΔΕΕΝ9) διήρκεσε από τον Ιανουάριο έως τον Αύγουστο του 2022. Η παρούσα σύνοψη των αποτελεσμάτων του ΔΕΕΝ9 καλύπτει τις δραστηριότητες διαβούλευσης που διεξήγαγαν οι εθνικές ομάδες εργασίας, τη συμβολή των διεθνών μη κυβερνητικών οργανώσεων νέων που συμμετέχουν στον ΔΕΕΝ9 και τα αποτελέσματα της διάσκεψης για τη νεολαία που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ΔΕΕΝ9 στην Πράγα της Τσεχικής Δημοκρατίας¹⁷. Έχουν επίσης ενσωματωθεί τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης συλλογής ορθών πρακτικών¹⁸.

Αποτελέσματα επιμέρους θέματος 1: «Πληροφόρηση και εκπαίδευση»

Σύμφωνα με τους νέους που συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις, οι πηγές πληροφόρησης και οι ευκαιρίες για ενημέρωση σχετικά με την κλιματική αλλαγή πρέπει:

- να είναι φιλικές προς τους νέους, προσβάσιμες και διαθέσιμες σε διάφορες μορφές και γλώσσες.
- να καταδεικνύουν πώς σχετίζεται η κλιματική αλλαγή με τη ζωή νέων που ανήκουν σε διάφορες κατηγορίες.
- να είναι ολοκληρωμένες, αξιόπιστες και επιστημονικά ενημερωμένες, να καλύπτουν σειρά περιβαλλοντικών θεμάτων και να παρουσιάζουν πολιτικές διαδικασίες και εξελίξεις σχετικές με τη βιωσιμότητα.
- να επισημαίνουν τη σύνδεση μεταξύ κλιματικής αλλαγής και της ανισότητας, την οποία πολλοί νέοι δεν είχαν συνειδητοποιήσει κατά τις διαβουλεύσεις.

¹⁷ Διάσκεψη της ΕΕ για τη νεολαία, στο πλαίσιο του ΔΕΕΝ9, στην Πράγα της Τσεχικής Δημοκρατίας. Τελική έκθεση της Διάσκεψης: Deliberations on Sustainability and Inclusion (Διαβουλεύσεις για τη βιωσιμότητα και την ένταξη), 25 Ιουλίου 2022.

¹⁸ Ενδιάμεση έκθεση του ΔΕΕΝ9: Good Practices and Consultation Processes (Ορθές πρακτικές και διαδικασίες διαβούλευσης), 30 Ιουνίου 2022.

- να προχωρούν πέρα από τη μετάδοση πληροφοριών και να προσπαθούν να ενθαρρύνουν και να ενδυναμώνουν τους νέους ώστε να ενεργούν υπέρ της βιωσιμότητας, μεταξύ άλλων μέσω της πολιτικής δράσης τους και μέσω βιώσιμων επιλογών στον τρόπο ζωής τους.
- να αποφεύγουν τα «καταστροφολογικά μηνύματα» που δημιουργούν αισθήματα απελπισίας και έχουν επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των νέων.

Προκειμένου να αυξηθούν οι ευκαιρίες μάθησης σχετικά με τη βιωσιμότητα, προτάθηκε η καλύτερη χρήση των σχολείων προς αυτόν τον σκοπό και η συμπερίληψη του θέματος στη διδακτέα ύλη τους. Μολονότι το κύριο φόρουμ που προτάθηκε για την παροχή αυτών των ευκαιριών ήταν τα σχολεία, προσδιορίστηκαν και άλλα επωφελή μαθησιακά περιβάλλοντα, μεταξύ των οποίων η κοινωνία των πολιτών, τα κέντρα νεότητας, οι οργανώσεις νέων, τα ψηφιακά εργαλεία και τα προγράμματα μεταξύ ομοτίμων. Επισημάνθηκε επίσης η ανάγκη χρηματοδότησης της εργασίας στον τομέα της νεολαίας και των οργανώσεων των νέων προκειμένου να διευρυνθούν οι ευκαιρίες μάθησης που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα.

Αποτελέσματα επιμέρους θέματος 2: «Δράση και ενδυνάμωση»

Μεταξύ των συμμετεχόντων στη διαβούλευση ήταν διαδεδομένη η άποψη ότι οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι πολιτικοί δεν αναλαμβάνουν επαρκή δράση σε θέματα βιωσιμότητας και περιβάλλοντος, και ότι οι τρόποι που διαθέτουν οι νέοι για να καλέσουν τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων να λογοδοτήσουν για τα θέματα αυτά είναι πολύ περιορισμένοι. Εκφράστηκαν αισθήματα δυσπιστίας και δυσαρέσκειας για τους πολιτικούς. Πολλοί, αν και όχι όλοι οι νέοι μπόρεσαν να κατονομάσουν διάφορους διαθέσιμους συμμετοχικούς μηχανισμούς (π.χ. πορείες διαμαρτυρίας, συλλογή υπογραφών, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών). Ωστόσο, σε γενικές γραμμές, θεωρούν ότι κανένας από αυτούς τους μηχανισμούς δεν επιφέρει αλλαγές όσον αφορά τη βιωσιμότητα, λόγω της αδράνειας των αρμόδιων φορέων χάραξης πολιτικής. Δεν υπήρξε σύγκλιση απόψεων όσον αφορά συγκεκριμένους τύπους μηχανισμών που να είναι πιο αποτελεσματικοί. Οι νέοι που είχαν συμμετάσχει σε επίσημες δομές (π.χ. συμβούλια νεολαίας, συμβουλευτικές επιτροπές) δήλωσαν ότι οι δομές αυτές είχαν κάποιο αντίκτυπο εφόσον ενσωματώνονταν στη χάραξη πολιτικής. Ωστόσο, πολλοί νέοι δεν γνώριζαν την ύπαρξη αυτών των δομών. Σύμφωνα με τους νέους, οι δυνατότητες να κληθούν να λογοδοτήσουν οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων μπορούν να βελτιωθούν εάν:

- οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής δεσμευτούν να αναλαμβάνουν πιο εκτεταμένη δράση βασιζόμενοι στα αποτελέσματα των μηχανισμών συμμετοχής.

- βελτιωθεί η προσβασιμότητα στους μηχανισμούς συμμετοχής, ώστε να μην εστιάζουν αποκλειστικά στα θέματα που απασχολούν την πλειονότητα, αλλά και στους προβληματισμούς των περιθωριοποιημένων ομάδων, και ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους περιθωριοποιημένους νέους να αναλαμβάνουν ηγετικούς ρόλους.
- αυξηθεί ο αριθμός των ευκαιριών συμμετοχής στον τομέα της βιωσιμότητας, ιδίως στο πλαίσιο του άτυπου και τακτικού διαλόγου με εκλεγμένους αντιπροσώπους.
- προωθηθούν και προστατευθούν τα συμβούλια νεολαίας μέσω της αύξησης των πόρων, της σύστασης περισσότερων τοπικών συμβουλίων νεολαίας και της εξασφάλισης νομοθετικής στήριξης.

Αποτελέσματα επιμέρους θέματος 3: «Διακυβέρνηση»

Οι Διασκέψεις Νεολαίας στο πλαίσιο του ΔΕΕΝ9 στη Γαλλία και στην Τσεχική Δημοκρατία και η άτυπη υπουργική σύνοδος της 22ας Ιανουαρίου 2022 στο Στρασβούργο έφεραν στο προσκήνιο τους προβληματισμούς ορισμένων νέων σχετικά με την ψευδοσυμπερίληψη της νεολαίας. Οι νέοι που συμμετείχαν στη διαβούλευση ήταν λιγότερο εξοικειωμένοι με την έννοια, αλλά πολλές φορές ήταν σε θέση να την αναγνωρίσουν. Αναφέρθηκε ότι ως ψευδοσυμπερίληψη της νεολαίας νοείται η αλληλεπίδραση μεταξύ των πολιτικών ή των φορέων χάραξης πολιτικής και των νέων που στερείται ουσιαστικής δυνατότητας να επιφέρει πολιτικές αλλαγές, παρά τις προσδοκίες για κάτι τέτοιο. Στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων διαπιστώθηκε ότι οι συμμετοχικοί μηχανισμοί μπορούν να μετριάσουν τα φαινόμενα ψευδοσυμπερίληψης της νεολαίας με τους εξής τρόπους:

- αύξηση της διαφάνειας και της προβολής, παρέχοντας στους νέους σαφείς πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον είναι εφικτή η υλοποίηση των απαιτήσεών τους και διασφαλίζοντας τη δημόσια καταγραφή και προώθηση των δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής.
- ανατροφοδότηση και ενημέρωση των νέων σχετικά με τις δράσεις που αναλαμβάνουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής μετά από δραστηριότητες συμμετοχής: δημοσιοποίηση στοιχείων από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σχετικά με τις αλλαγές που έχουν επιτευχθεί εντός συγκεκριμένων προθεσμιών ή αιτιολόγηση της μη επίτευξής τους, καθώς και επιδίωξη συνεχούς διαλόγου με τους νέους.
- ανάπτυξη συνεκτικότερων και ισχυρότερων δεσμών μεταξύ των μηχανισμών συμμετοχής και των τομέων πολιτικής που συνδέονται με τη βιωσιμότητα.

Αποτελέσματα επιμέρους θέματος 4: «Κινητικότητα και αλληλεγγύη»

Κατά τη διαβούλευση, νέοι από διάφορα περιθωριοποιημένα περιβάλλοντα ερωτήθηκαν με ποιον τρόπο πιστεύουν ότι θα μπορούσε να τους δοθεί η δυνατότητα να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες κινητικότητας ανά την ΕΕ που σχετίζονται με το περιβάλλον. Το μείζον πρόβλημα που αντιμετωπίζουν είναι οι οικονομικοί φραγμοί, υπαρκτοί ή εικαζόμενοι. Σε αυτούς περιλαμβάνονται το άμεσο κόστος, η αδυναμία προσωρινής διακοπής της απασχόλησης ή ο κίνδυνος απώλειας του δικαιώματος είσπραξης επιδόματος κοινωνικής πρόνοιας. Τα γλωσσικά εμπόδια και η έλλειψη προσβάσιμων πληροφοριών σχετικά με τυχόν ευκαιρίες παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο. Ορισμένοι νέοι θεωρούν ότι οι ευκαιρίες κινητικότητας στην ΕΕ δεν προορίζονται για νέους που προέρχονται από το δικό τους περιβάλλον. Ακόμη ένας παράγοντας είναι η τάση τους να εστιάζουν περισσότερο στις άμεσες ανάγκες διαβίωσης και σε τοπικά ζητήματα παρά σε περιβαλλοντικά θέματα. Οι νέοι που ερωτήθηκαν διαπίστωσαν την ανάγκη για:

- διευκόλυνση της πρόσβασης σε ευκαιρίες με την κατάργηση του κόστους, την παροχή βραχυπρόθεσμων ευκαιριών (διήμερης ή τριήμερης διάρκειας), την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και την άμεση σύνδεση μέσω σχολείων ή τοπικών έργων.
- αύξηση της χρηματοδότησης και της στήριξης των φορέων που προωθούν έργα κινητικότητας και αλληλεγγύης.
- εστίαση σε τοπικές περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες που συνδέονται με τις κοινότητες των περιθωριοποιημένων νέων και τις επηρεάζουν.
- αύξηση της δημοσιότητας και της προβολής, μεταξύ άλλων με την παροχή ευκαιριών κινητικότητας σε σύνδεση με τα σχολεία, καθώς και μέσω της συνεργασίας με οργανώσεις, επαγγελματίες και προηγούμενους συμμετέχοντες που έχουν «δεσμούς εμπιστοσύνης» με νέους που ζουν σε περιθωριοποιημένα περιβάλλοντα.
- ανάδειξη του προσωπικού οφέλους που αποκομίζεται από τη συμμετοχή, ιδίως όσον αφορά την απασχολησιμότητα και τις δεξιότητες απασχόλησης, και ελκυστικότερες ευκαιρίες.
- παροχή ευέλικτης και επαγγελματικής υποστήριξης υψηλής ποιότητας που να είναι σε θέση να καλύψει τις διάφορες ανάγκες προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων με την εξεύρεση οργανώσεων που εργάζονται με νέους από περιθωριοποιημένα περιβάλλοντα για τη στήριξη ευκαιριών περιβαλλοντικής κινητικότητας.

Αποτελέσματα επιμέρους θέματος 5: «Πρόσβαση στις υποδομές»

Οι οικονομικοί περιορισμοί προσδιορίστηκαν ως ένας από τους βασικότερους παράγοντες που εμποδίζουν τους νέους να κάνουν πιο βιώσιμες επιλογές διαβίωσης. Οι συμμετέχοντες στη διαβούλευση ζήτησαν την ανάπτυξη βιώσιμων υποδομών που να είναι οικονομικά προσιτές για τους νέους. Επισημάνθηκε επίσης η γενική έλλειψη υποδομών στις αγροτικές περιοχές. Τα είδη υποδομών που ζητήθηκαν περιλαμβάνουν:

- οικονομικά προσιτές και βελτιωμένες δημόσιες συγκοινωνίες μαζί με ασφαλέστερες και πιο διευρυμένες υποδομές για ποδηλάτες, ώστε οι επιλογές αυτές να καταστούν πιο βιώσιμες σε σύγκριση με τα αυτοκίνητα.
- οικονομικά προσβάσιμες επιλογές στέγασης, καθώς οι νέοι δήλωσαν ότι οι οικονομικοί φραγμοί αποτελούν σημαντικό παράγοντα για αυτούς, καθώς δυσχεραίνουν τη συνεκτίμηση της βιωσιμότητας κατά την επιλογή στέγασης.
- περισσότερους πράσινους, ανοικτούς δημόσιους χώρους και προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- οικονομικά προσιτά βιώσιμα τρόφιμα και επιλογές κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένων της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης. Αυτό ήταν σημαντικό για πολλούς νέους, αλλά ήταν χαμηλότερης προτεραιότητας σε σύγκριση με άλλες προτάσεις.

Η διάσκεψη της ΕΕ για τη νεολαία στην Πράγα προσδιόρισε τον ρόλο που διαδραματίζει η πολιτική για τη νεολαία και ο τομέας της νεολαίας όσον αφορά την υποστήριξη της συμμετοχής των νέων σε τομείς πολιτικής που σχετίζονται πιο άμεσα με υποδομές, όπως οι μεταφορές, η στέγαση, ο πολεοδομικός σχεδιασμός, η ενέργεια και η γεωργία.

Αποτελέσματα οριζόντιου θέματος: Διαγενεακός διάλογος

Στη διάσκεψη της ΕΕ για τη νεολαία στην Πράγα διαπιστώθηκε ότι η βιωσιμότητα και η ένταξη δεν είναι «προβλήματα της νεολαίας», αλλά ζητήματα που επηρεάζουν ολόκληρη την κοινωνία. Ως εκ τούτου, αναφέρθηκε ότι η ορθή πρακτική στη χάραξη πολιτικής απαιτεί διαγενεακό διάλογο μεταξύ όλων των γενεών. Δεν υπήρξαν ισχυρά αιτήματα για διαγενεακό διάλογο μεταξύ των γενεών στις διαβουλεύσεις στο πλαίσιο του ΔΕΕΝ9, αλλά υπήρξε κάποια υποστήριξη όταν το θέμα αναφέρθηκε στους νέους που συμμετείχαν. Αναφέρθηκε ότι ο διαγενεακός διάλογος έχει τη δυνατότητα:

- να νομιμοποιήσει και να συμβάλλει στην αναγνώριση των προβληματισμών και των προσπαθειών των νέων σε θέματα βιωσιμότητας.
- να συμβάλει στην αμοιβαία αλληλεγγύη και στήριξη μεταξύ των γενεών.
- να προωθήσει τη διαγενεακή μάθηση και να δώσει τη δυνατότητα στους νέους να επηρεάσουν τις απόψεις των μεγαλύτερων γενεών σχετικά με τη βιωσιμότητα.

Αναφέρθηκε ότι ο διαγενεακός διάλογος δεν πρέπει να αντικαθιστά τους υφιστάμενους μηχανισμούς συμμετοχής των νέων ή τον άμεσο διάλογο μεταξύ των νέων και των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής, αλλά να πραγματοποιείται παράλληλα με αυτές τις δραστηριότητες.
